

Remissvar:Utlänningslagstiftningen i ett domstolsperspektiv SOU 2004:74

Svenska Psykiatriska Föreningen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade remiss och avger följande yttrande. Föreningen har i sitt svar endast fokuserat på de delar som har medicinska förtecken.

Sammanfattningsvis anser föreningen :

att det är bra att den praxis som nu gäller för uppehållstillstånd av humanitära skäl nu regleras tydligare genom en ny föreslagen lydelse i utlänningslagen.

att den föreslagna formuleringen för uppehållstillstånd av humanitära skäl för vuxna i 3 kap 8 § samt för barn i 3 kap 9 §, som gälla ren samlad bedömning och skälen härför är väl formulerade.

Utredaren går igenom problematiken med uppehållstillstånd vid kroppsliga eller psykiska sjukdomstillstånd av humanitära skäl.

En mycket stor andel av dessa utgörs av personer som lider av olika psykiska sjukdomstillstånd eller störningar.

För vissa delar av landet och vid vissa sjukhus har periodvis en ansenlig andel av patienterna på vårdavdelningarna utgjorts av personer av utländsk härkomst utan uppehållstillstånd som uppvisat allvarliga psykiska symtom.

Vi välkomnar att det nu efter årtal utan en lagfäst precisering av på vilka grunder man kan få uppehållstillstånd till följd av humanitära skäl sker en sådan utifrån den praxis som utvecklats.

Föreningen instämmer i att självmordsrisk inte bör ställas upp som ett eget kriterium av de skäl som framförs framförallt den ökade risk för självskadehandlingar som skulle bli följden av att detta ensamt eller i kombination skulle ge grund för uppehållstillstånd.

Vi är däremot kritiska till den som vi uppfattar det kategoriska indelning av dessa självdestruktiva handlingar i två grupper. De som beror på "allvarlig psykisk sjukdom" och de som enligt utredaren "mer är ett uttryck för besvikelse eller desperation efter avvisnings- eller utvisningsbesked". Det är fullt förståeligt att man gärna vill se problematiken i detta ljus. Verkligheten som vi som behandlande och intygsskrivande läkare möter är dock mer komplex. Det är inte ovanligt att personer med en allvarlig psykisk sjukdom som exempelvis en svår depression eller ett posttraumatiskt stressyndrom i samband med att ett utvisningsbesked överlämnas eller skall verkställas beslutar sig för att försöka ta sitt liv.

I utredningen framkommer att de intyg som företes i dessa ärenden av mycket skiftande kvalité. Det är möjligt att tydliga riktlinjer och preciseringar till intygsskrivande i dessa ärenden skulle kunna underlätta detta arbete. Vi förutser att mottagaren av dessa intyg har tillgång till psykiatrisk expertis för bedömning av dessa intyg och möjlighet till att begära in eventuella kompletteringar.

För Svenska Psykiatriska Föreningen

Herman Holm
Facklig sekreterare